

УДК 378:796.071.4:[373.5.015.31:172.15]

ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СПОРТИВНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Пелипась Дмитро Сергійович

викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Україна, м. Старобільськ

Анотація: У статті розглянуто педагогічні підходи до спортивно-патріотичного виховання майбутніх учителів фізичної культури. Ми визначили поняття «патріотизм» та його місце в системі цінностей української держави. Нами виявлено такі педагогічні підходи: компетентнісна зорієнтованість підготовки вчителів фізичного виховання, міжпредметна інтеграція, застосування здобутих знань, умінь і навичок в практичній діяльності, дослідження досвіду закладу вищої освіти з спортивно-патріотичного виховання, інформативно-комунікаційна підготовленість майбутніх вчителів фізичної культури.

Ключові слова: педагогічні підходи, спортивно-патріотичне виховання, майбутні вчителі фізичної культури, патріотизм, освітній процес.

Вступ. Актуальність статті обумовлена важливістю аспекту спортивно-патріотичного виховання майбутніх учителів фізичної культури у закладах вищої освіти. Недбале ставлення до цього питання несе за собою низьку проблем у становленні особистості майбутнього вчителя фізичної культури, що відображається на державному рівні. Така особистість не відчуває своєї національної самоідентифікації та залишається політично незрілою людиною. Спортивно-патріотичне виховання майбутніх вчителів фізичної культури це запорука здоров'я та ідейно вмотивованих громадян.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури з проблеми дослідження, обґрунтування понятійного апарату.

Основний матеріал. На думку О. В. Отравенко, патріотизм – це стан душі, який виражається в небайдужості до долі українського народу, в здатності співпереживати, відчувати біль і радість від того, що відбувається в країні. Адже, патріотизм завжди посідав важливе місце в системі цінностей української держави, проте варто звернути увагу на його місце в системі цінностей професійної підготовки майбутніх фахівців [1, с. 4].

Підкреслимо, що проявом патріотичного духу стало масове використання української національної та державної символіки, українського традиційного одягу, жовто-блакитних кольорів. Патріотичні заходи мають бути наповнені громадянсько-патріотичним змістом, стверджувати ідею спільності інтересів та взаємоповаги усіх громадян України, підтримувати прагнення кожної особистості до духовного, інтелектуального, творчого та фізичного розвитку задля розквіту держави в цілому [2, с. 54].

Ефективність патріотичного виховання значної мірою визначається реалізацією дієво-творчого підходу у навчально-виховному процесі [3, с. 5].

Розвиток освітнього процесу може відбуватися лише в разі цілеспрямованого проектування, організації та проведення продуктивних інноваційних змін у закладах вищої освіти, спрямованих на формування в майбутніх учителів фізичного виховання високої особистої фізичної культури, належного комплексу професійно-педагогічних компетентностей, морально-правової відповідальності, громадянських, патріотичних та естетичних якостей тощо. Особливо важливою в цьому аспекті є роль викладача, що володіє необхідними здібностями, професійною фізкультурно-спортивною підготовленістю, педагогічною майстерністю і загальною культурою [4].

Педагогічні підходи допомагають у роботі з майбутніми вчителями фізичної культури у контексті спортивно патріотичного виховання. У нашій роботі представлені такі педагогічні підходи:

- Компетентнісна зорієнтованість підготовки вчителів фізичного виховання. Передбачає узагальнених теоретичних відомостей про природу, здоров'я та професійно-педагогічну діяльність, умінь розуміти організаційну структуру професійної діяльності з фізичного виховання та інтегровану міждисциплінарну специфіку фізичної культури, навичок реалізувати стандарти, навчальні плани й освітні методики з метою впливу на фізичний і духовний аспекти здоров'я, прищеплення моральних та ідейних переконань [5, с. 295].

- Міжпредметна інтеграція. Завдання майбутніх вчителів фізичної культури полягає у поглибленні своїх знань з суміжних предметів. Вивчення історії, української мови та літератури поглиблює знання особистості про свою державу що позитивно відображається на кругозорі та дає фундамент для створення стійкої громадської позиції. [6, с. 148].

- Застосування здобутих знань, умінь і навичок в практичній діяльності. Майбутні вчителі фізичної культури повинні закріпити здобуті знання у на практиці. Це передбачає проведення спортивно-патріотичних заходів, таких як фрагменти діяльності з патріотичної гри «Джура», елементи національних рухливих ігор тощо.

- Дослідження досвіду університету з спортивно-патріотичного виховання закладу вищої освіти. Важливим елементом у спортивно-патріотичному вихованні є залучення майбутніх вчителів фізичної культури до різноманітних патріотичних заходів в межах вищого навчального закладу. Прикладом можуть бути такі заходи як «Козацькі розваги», «День захисника України» тощо. Майбутні вчителі фізичної культури виступають не лише учасниками, але й беруть участь у організаторських моментах, допомагають в суддівстві.

- Інформативно-комунікаційна підготовленість майбутніх вчителів фізичної культури. Серед основних цілей, що досягаються у процесі інформатизації, виокремлюють такі: покращення якості навчання завдяки більш повному використанню доступної інформації та полегшення її пошуку; підвищення ефективності освітнього процесу завдяки його індивідуалізації та

інтенсифікації; реалізація перспективних форм, методів навчання із орієнтацією на розвивальну та випереджувальну освіту; підвищення продуктивності підготовки з різних дисциплін завдяки можливостям візуалізації та мультимедійності навчальної інформації; інтегрування всіх видів освітньої діяльності під час вивчення дисциплін у межах єдиної методології, що базується на застосуванні ІКТ; підготовка студентів до оптимального виконання інформатичної складової майбутньої професійної діяльності та життєдіяльності в інформаційному суспільстві. [7, с. 156].

Висновок. Спортивно-патріотичного виховання майбутніх учителів фізичної культури в системі цінностей професійної підготовки посідає одне з найважливіших місць. Різноманіття педагогічних підходів у цьому аспекті дозволяє закріплювати та покращувати показники національної самосвідомості майбутніх вчителів фізичної культури. Нами визначено такі педагогічні підходи: компетентнісна зорієнтованість підготовки вчителів фізичного виховання, міжпредметна інтеграція, застосування здобутих знань, умінь і навичок в практичній діяльності, дослідження досвіду університету з спортивно-патріотичного виховання закладу вищої освіти, інформативно-комунікаційна підготовленість майбутніх вчителів фізичної культури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Отравенко О. В. Національно-патріотична спрямованість професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури/ О. В. Отравенко // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 6(303), Жовтень. 2016 – Ч.1 С.272-281.
2. Бех І. Д. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Д. Бех, К. І. Чорна. – Київ, 2014. – 29 с.
3. Отравенко О. В., Пелипась Д. С. Формування національно-патріотичних якостей учнів основної школи у процесі фізичного виховання. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. № 4 (318). Травень. 2018. Ч.1.С. 85–94.
4. Загальні теоретичні положення керівництва процесом фізичного виховання [Електронний ресурс] / Професійна діяльність фахівців з фізичної рекреації /

ТДМУ. Режим доступу:http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/fiz_reabil/classes_stud/uk/med/health/ptn

5. Степанченко Н. І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах : дис... докт. пед. наук за спец. : 13.00.04. Вінниця. 2017. 629 с.

6. Гончаренко С. У. Методи дослідження в педагогіці / С. У. Гончаренко // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України, гол. ред. В. Г. Кремень. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — С. 490—491

7. Гуржій А. М. Формування професійної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій : монографія / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, Л. Л. Коношевський. — К. ; Вінниця : ТОВ Фірма «Планер», 2015. — 464 с.